

Poznań, dnia 17 grudnia 2021 r.

**Dyrektor Izby Administracji
Skarbowej w Poznaniu**

UNP: 3001-21-182567

Znak sprawy: 3001-IWW1.0921.15.2021

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI	
Sporządzone na podstawie art. 52 ust. 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. z 2020, poz. 224).	
Nazwa i adres kontrolowanego urzędu	
3003 Urząd Skarbowy w Gnieźnie ul. Spichrzowa 4, 62 - 200 Gniezno	
Naczelnik kontrolowanego urzędu	
Pan Leszek Kasprzak	
Imienne upoważnienie do przeprowadzenia kontroli	
Nr 29/2021 z dnia 13 sierpnia 2021 r. wydane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu. Nr 36/2021 z dnia 23 września 2021 r. wydane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.	
Wpis do książki kontroli	
Kontrola w trybie uproszczonym wpisana pod pozycją nr 2/2021.	
Koordynator kontroli – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy	
Magdalena Stejbach – główny ekspert skarbowy.	
Kontrolerzy – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy	
1.	Magdalena Stejbach – główny ekspert skarbowy.
Data rozpoczęcia czynności kontrolnych	16 sierpnia 2021 r.
Data zakończenia czynności kontrolnych	30 listopada 2021 r.
Zakres kontroli	
Przedmiot kontroli	Prawidłowość obsługi wybranych podatników.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2021 r. do dnia kontroli.

Krajowa Administracja
Skarbowa

Kontrolowany obszar działalności
Pobór i Egzekucja. Orzecznictwo. Obsługa Podatnika.
Cel kontroli
Celem kontroli była ocena działań informacyjnych i dyscyplinujących oraz czynności poprzedzających wszczęcie postępowania egzekucyjnego, stosowania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych oraz działań podejmowanych przez Urząd w zakresie monitoringu zobowiązań podatkowych będących przedmiotem analiz i czynności sprawdzających wytypowanych podatników.
Ocena skontrolowanej działalności
Pozytywna pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.
DOKONANE USTALENIA FAKTYCZNE

I. Uregulowania wewnętrzne

W kontrolowany okresie obowiązywały:

- Regulamin Organizacyjny Urzędu Skarbowego w Gnieźnie stanowiący załącznik nr 2 do Zarządzenia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu nr 15/2017 z dnia 9 marca 2017 r. zmieniony Zarządzeniem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu nr 24/2018 z dnia 27 lutego 2018 r.
- Regulamin Organizacyjny Urzędu Skarbowego w Gnieźnie nadany Zarządzeniem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu nr 113/2019 z dnia 24 października 2019 r. zmieniony Zarządzeniem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu nr 77/2020 z dnia 19 sierpnia 2020 r.
- Regulamin Organizacyjny Urzędu Skarbowego w Gnieźnie nadany Zarządzeniem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu nr 31/2021 z dnia 15 marca 2021 r.

Od dnia 1 września 2021 r. obowiązuje Regulamin Organizacyjny Urzędu Skarbowego w Gnieźnie nadany Zarządzeniem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu nr 128/2021 z dnia 15 marca 2021 r.

II. Działania podejmowane przez wierzyciela w zakresie monitoringu zobowiązań podatkowych podatników.

Naczelnik Urzędu Skarbowego w Gnieźnie wyjaśnił, „Wszystkie działania informacyjne i windykacyjne prowadzone są obecnie w oparciu o Wewnętrzną Procedurę Postępowania Nr 33/2020 z dnia 30.12.2020 r. w sprawie prowadzenia czynności wierzycielskich w Urzędzie Skarbowym w Gnieźnie (poprzednie procedury: 4/2019 z dnia 27.08.2021r., 13/2018 z dnia 27.03.2018r., 12/2015 z dnia 30.04.2015r.) Ponadto wykonując powyższe zadania windykacyjne pracownicy urzędu skarbowego kierują się Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 23.07.2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (poprzednie

rozporządzenie z dnia 30.12.2015 r.) oraz pismem Dyrektora IAS nr 3001-IEZ.4020.115.2018 z dnia 06.07.2018 r. przesłanym w ramach sprawowanego nadzoru.

Podstawę analizy podatników posiadających zaległości podatkowe stanowią raporty dostępne w aplikacji Poltax2BPlus. Sprawy są na bieżąco przydzielane przez kierownika komórki w sposób zapewniający terminową realizację zadań oraz przy uwzględnieniu obciążenia pracą.

Od momentu powstania komórek wierzycielskich tj. od 01.07.2014 r. w urzędzie funkcjonowały dwa referaty spraw wierzycielskich. Pierwszy zajmował się głównie sprawami ulgowymi i do 30.08.2020r. kierownikiem była [REDAKTOWANE]. Drugi zajmował się sprawami windykacyjnymi i kierownikiem do 30.08.2020 r. [REDAKTOWANE]. Dnia 01.09.2020r. po połączeniu referatów utworzony został Dział Spraw Wierzycielskich, którego kierownikiem została [REDAKTOWANE].

W ramach kontrolowanego tematu poddano weryfikacji działania poprzedzające wszczęcie postępowania egzekucyjnego związane z tzw. „miękką egzekucją” o której stanowiło rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1483) oraz obecnie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 listopada 2020 t. (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2083) w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych.

Zakres stosowania tzw. „miękkiej egzekucji”, w ramach której wierzyciel podejmuje działania informacyjne względem dłużnika ma na celu zmobilizowanie go do wykonania obowiązku w sposób dobrowolny, bez konieczności wszczynania i prowadzenia uciążliwej, a także kosztowej dla tego dłużnika egzekucji administracyjnej.

Działania te mogą być podejmowane w formie pisemnej, dźwiękowej lub graficznej, w szczególności przez: internetowy portal informacyjny, krótką wiadomość (sms), email, telefon, faks. Zgodnie z powyższym przepisem „miękką egzekucją” nie stanowi działań obligatoryjnych i może być podejmowana jeżeli zachodzi uzasadnione okolicznościami przypuszczenie, że zobowiązany dobrowolnie obowiązek wykona.

Przypuszczenie takie zachodzi wtedy, kiedy na zobowiązanym nie ciążyły dotychczas żadne zaległości, lub podjęte wcześniej działania informacyjne przyniosły skutek w postaci spłaty należności.

Przyjęto na potrzeby tej kontroli, że w zakresie realizacji działań podejmowanych w ramach „miękkiej egzekucji” może wystąpić ryzyko, iż działania informacyjne mogą być prowadzone niezgodnie z ich przeznaczeniem i prowadzić do negatywnych skutków, takich jak:

- nieuzasadniona przewlekłość stosowania „miękkiej egzekucji”, która godzi w cele stawiane organom podatkowym w zakresie sprawności windykacji, na przykład poprzez prowadzenie działań informacyjnych w stosunku do uporczywych dłużników, które opóźniają zastosowanie adekwatnej w takiej sytuacji egzekucji administracyjnej,
- podejmowanie działań w ramach „miękkiej egzekucji”, które niekiedy mogłyby się okazać dla zobowiązanych sposobem na ratalną spłatę zadłużenia, bez występowania o przyznanie ulgi do organu podatkowego.

Kontrolą objęto działania komórki wierzycielskiej pod kątem m.in. respektowania wytycznych zawartych w piśmie Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu nr 3001-WE1.4031.60.2016 z dnia 06.07.2018 r.

W związku z powyższym poddano ocenie skuteczność stosowania, tzw. „miękkiej egzekucji” i dokonano sprawdzenia terminowości wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych wśród 41 podmiotów objętych próbą.

Sprawdzono czy „miękka egzekucja” była zasadna (tj. czy zobowiązany nie posiadał aktywnych tytułów wykonawczych na dzień podjęcia działań informacyjnych) i czy podejmowana była w terminie, tj. w 30 dni od terminu płatności lub od daty księgowania przypisu na karcie kontowej. Ponadto sprawdzono, czy po podjęciu działań informacyjnych zobowiązany dokonał wpłaty, a w przypadku jej braku czy przed upływem 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działanie informacyjne wystawiono upomnienie i czy po wystawieniu niezwłocznie było wysłane oraz czy w terminie 14 dni od dnia doręczenia upomnienia wystawiono tytuł wykonawczy w przypadku, gdy po doręczeniu upomnienia zobowiązany nadal nie uregulował zaległości.

W sprawach objętych kontrolą, wg powyższego kryterium czynności związane z zastosowaniem „miękkiej egzekucji” jak i czynności po działaniach informacyjnych były podejmowane sprawnie. W konsekwencji tych działań zobowiązani niezwłocznie regulowali zaległości (w całości lub częściowo) albo składali wnioski o ulgę w spłacie – 3 wnioski. W przypadku braku jakiegokolwiek reakcji ze strony zobowiązanych po czynnościach informacyjnych wystawiono upomnienia, a w przypadku braku wpłat po doręczonym upomnieniu wystawiono tytuły wykonawcze.

III. Prawdliwość prowadzonych postępowań o udzielenie ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych:

- 1.1 Terminowość wydawania rozstrzygnięcia
- 1.2 Gromadzenie i analiza materiału dowodowego oraz ocena kondycji finansowej wnioskodawcy
- 1.3 Przestrzeganie przepisów prawa
- 1.4 Formalna poprawność i zasadność wydanych rozstrzygnięć

Zagadnienie udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych skontrolowano w oparciu o akta postępowań, obejmujące sprawy wszczynane na wnioski podatników oraz decyzje wydane na ich podstawie do dnia kontroli wytypowane na kanwie informacji uzyskanych podczas badania działań podejmowanych przez wierzyciela w zakresie monitoringu zobowiązań podatkowych podatników stanowiący pkt II niniejszego sprawozdania.

W oparciu o dane systemowe ustalono, że wśród wytypowanych podatników zarejestrowane zostały sprawy dotyczące: odroczenia terminu płatności podatku i odroczenia zapłaty zaległości wraz z odsetkami za zwłokę w stosunku do 2 podmiotów (3 sprawy).

Sprawy z zakresu postępowań podatkowych o udzielenie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych zakwalifikowano według następujących kryteriów:

- 2 decyzje odraczające termin płatności,
- w 1 przypadku umorzono postępowanie podatkowe z uwagi na bezprzedmiotowość.

Szczegółowemu badaniu poddano 1 z 3 spraw, tj. 3003-SEW.4261.45.2021 dotyczącą wniosku o ulgę w spłacie zobowiązań podatkowych w zakresie odroczenia zapłaty zaległości podatkowej w podatku PIT-28 za 2020 r. do dnia 30 czerwca 2021 r. prowadzoną przez ██████████

1.1 Terminowość wydawania rozstrzygnięć

Wniosek z dnia 14 kwietnia 2021 r. o udzielenie ulg w spłacie zobowiązań zaewidencjonowano w aplikacji PoltaxPlus w dniu 20 kwietnia 2021 r. , tj. w terminie 6 dni, niemniej wprowadzono błędną datę wpływu tj. 22.04.2021 r , winno być 14.04.2021 r.

Uzupełnienie żądania nie może wiązać się ze zmianą daty wpływu wniosku w systemie zgodnie z pismem Ministerstwa Finansów z dnia 22 listopada 2016 r. Nr AP11.245.2.2016.

- rozstrzygnięcie nastąpiło w dniu 11.05.2021 r. tj. po upływie 19 dni od dnia wpływu wniosku o udzielenie ulg w spłacie zobowiązań,
- wydane rozstrzygnięcie wprowadzono i zatwierdzono w aplikacji PoltaxPlus w dniu 18.05.2021 r. , tj. po upływie 6 dni od wydania rozstrzygnięcia,
- wydane rozstrzygnięcie (TER-PO 282833270) powiązано w systemie z wnioskiem (TER-Z 264561976),
- wniosek (TER-Z 264561976) powiązано z PIT-28 za 2020 r.

Na podstawie przedłożonych do kontroli akt postępowań podatkowych w zakresie udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych przedsiębiorcom stwierdzono, że Urząd Skarbowy w Gnieźnie zaewidencjonował decyzję z zakresu pomocy de minimis w bazie SHRIMP.

1.2 Gromadzenie i analiza materiału dowodowego oraz ocena kondycji finansowej wnioskodawcy.

W badanej sprawie stwierdzono, że Organ podatkowy gromadził i analizował oraz dokumentował materiał dowodowy, tj. poprzez sporządzanie:

- wydruków z systemów informatycznych, tj. kontrola, e-ORUS, CRCM,
- kart dot. podjętych czynności w postępowaniu ulgowym i badania przesłanek niepodjęcia czynności windykacyjnych w związku z wnioskiem (dokumenty stanowiące załączniki nr 5 i 6 do Procedury udzielania na wniosek ulg w spłacie zobowiązań podatkowych),
- informacji o zaległościach podatnika,
- zestawienia decyzji ratalnych z systemu Ewidencje US,
- notatki służbowej na okoliczność rozmowy telefonicznej w związku z niepełnym wnioskiem o udzielenie pomocy de minimis w formie odroczenia zapłaty zaległego

zryczałtowanego podatku dochodowego od przychodów ewidencjonowanych za 2020 r. – brak niezbędnych formularzy.

Dodatkowo, na podstawie przedłożonych do kontroli spraw o rozstrzygnięciu pozytywnym w stosunku do przedsiębiorców ubiegających się o pomoc de minimis, Naczelnik Urzędu Skarbowego w Gnieźnie dokonywał oceny wniosku pod kątem wyłączeń wynikających z rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE z dnia 24 grudnia 2013 r. nr L 352/1) i dokonywał analizy wniosków przedsiębiorców w oparciu o generalne przesłanki występowania pomocy publicznej zawarte w art. 107 ust.1 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE C115/47 z dnia 09.05.2008 r.), w tym dotyczące reguł wpływu udzielonej pomocy na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi, jak również zakłócenia konkurencji oraz analizy posiadanych danych pod kątem sytuacji ekonomicznej, przyczyn powstania długu podatkowego i przeszkód w jego realizacji, oceny kondycji ekonomiczno-finansowej. Wyżej wymienione elementy zostały przywołane w sentencji decyzji.

W badanej sprawie organ podatkowy skontaktował się telefonicznie z podatnikiem w związku ze złożonym w dniu 14.04.2021 r. wnioskiem o udzielenie pomocy de minimis w formie odroczenia zapłaty zaległości w zryczałtowanym podatku dochodowym od przychodów ewidencjonowanych za 2020 r. wraz z odsetkami za zwłokę z uwagi na nie załączenie do wniosku formularza informacji przedstawionych przy ubieganiu się o pomoc de minimis w roku bieżącym oraz w dwóch poprzednich latach podatkowych, bądź oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy oraz oświadczenia o nienaruszeniu ograniczeń, nakazów i zakazów w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej, wynikających z art. 23 ustawy z dnia 28.10.2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym związanym z COVID -19. Podatnik zobowiązał się uzupełnić wniosek o powyżej wskazane dokumenty do dnia 22.04.2021 r.

Sporządzona notatka służbowa z rozmowy telefonicznej przeprowadzona [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] w celu dostarczenia niezbędnych dokumentów nie spełnia wymogów art. 159§1 pkt 6.

1.3 Przestrzeganie przepisów prawa

W badanej sprawie, pismem nr 3003-SEW.4261.45.2021 z dnia 27.04.2021 r. organ podatkowy poinformował podatnika o przysługujących mu prawach wynikających z art. 121 § 2 ustawy O.p. (doreczone 08.11.2019 r.)

Decyzja poddana kontroli, wydana przez Naczelnika Urzędu Skarbowego zawierała ustawowe elementy decyzji określone w art. 210 ustawy O.p.

W trakcie kontroli ustalono, że w sprawie, w której udzielono pomocy de minimis w aktach sprawy znajdowała się kopia wydanego przez Naczelnika Urzędu zaświadczenia udzielonej pomocy de minimis stosowanie do § 4 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis i pomocy de minimis w rolnictwie lub

rybołówstwie (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz.350), a w przypadkach niedotrzymania przez wnioskodawcę terminu płatności podatku/zaległości podatkowej określonego w decyzji o odroczeniu terminu płatności/rozłożeniu na raty zapłaty - korekta zaświadczenia o uzyskanej pomocy de minimis.

Data wydania zaświadczenia o pomocy de minimis jest tożsama z dniem wydania decyzji, na podstawie której udzielona została pomoc de minimis. Zaświadczenie o pomocy de minimis wydane zostało zgodnie z wzorem w/w rozporządzenia i podpisane przez Zastępcę Naczelnika Urzędu w Gnieźnie.

Działalność Urzędu Skarbowego w powyższym zakresie należy ocenić pozytywnie pomimo stwierdzonych uchybień.

IV. Weryfikacja działań podejmowanych przez organ w związku z wykazaną kwotą do zwrotu w podatku od towarów i usług. Rozpoznawanie zagrożeń dla skutecznego poboru podatku od towarów i usług

Naczelnicy urzędów skarbowych zobligowani są do prowadzenia stałego monitoringu zasadności nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do zwrotu lub do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy.

Niezależnie od strategicznych dokumentów określających priorytetowe cele i zadania dla izb i urzędów administracji skarbowej, Ministerstwo Finansów kierowało do jednostek podległych szczegółowe wytyczne do organizacji prac urzędów skarbowych.

Były to w szczególności:

- wytyczne w zakresie weryfikacji rozliczeń podatku od towarów i usług, w tym przed dokonaniem zwrotu nadwyżki podatku naliczonego przed należnym, rejestracji oraz wykreślenia z rejestru podatników VAT,
- procedury wymiany informacji o podatku VAT (w ramach współpracy państw członkowskich UE),
- wytyczne w zakresie czynności sprawdzających, w których określono między innymi schemat postępowania z raportami wygenerowanymi w oparciu o pliki JPK_VAT,
- wytyczne do realizacji zadań w zakresie mechanizmu podzielonej płatności i inne.

Nie zabrakło także wprowadzenia nowych rozwiązań, takich jak:

- system monitorowania transportu towarami wrażliwymi (SENT),
- obowiązek raportowania JPK_VAT,
- wykreślanie nierzetelnych lub nieaktywnych podatników z systemu VAT UE,
- System Teleinformatyczny Izby Rozliczeniowej (STIR).

Wdrożenie nowych rozwiązań pozwalało na szybsze oszacowanie ryzyka wystąpienia oszustwa podatkowego i wskazanie metod eliminacji wykrytych nieprawidłowości (czynności sprawdzające, kontrole czy postępowanie).

Wprowadzone rozwiązania miały miejsce w latach 2017-2018, poprzez wdrożenie plików JPK_VAT (dostępnych wcześniej w ograniczonym zakresie, z uwagi na stopniowe obejmowanie kolejnych grup podatników obowiązkiem raportowania, pierwsza grupa podatników obowiązana była przekazywać od 01.07.2016 r., a ostatnia grupa od 01.01.2018 r.), wykorzystania danych ze STIR (dostępnych stopniowo od 2018 r.), stosowania informatycznych narzędzi analitycznych.

4.1 Na podstawie losowo dobranej próby 333 podmiotów pod kątem działań w zakresie zwrotów podatku naliczonego nad należnym za lata 2017 - 2020 Urząd Skarbowy w Gnieźnie usystematyzował dane poprzez:

- wykazanie nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do przeniesienia powyżej 12 m-cy,
- kwotę zwrotu podatku naliczonego nad należnym,
- wynik czynności analitycznych,
- pracownika przeprowadzającego czynności analityczne,
- ustalenia i tryb dalszego postępowania (czynności sprawdzające, kontrola podatkowa, zwrot na rachunek bankowy),
- wskazanie do kontroli,
- pracownika zatwierdzającego zwrot.

Powyższe dane posłużyły do wyodrębnienia 4 podmiotów z wykazaną kwotą podatku naliczonego nad należnym w kwocie powyżej 10.000 zł. (7792194169,7841270925, 7842139400, 7842087531).

Weryfikacją objęto działania Naczelnika Urzędu Skarbowego w Gnieźnie w zakresie realizacji *Wytycznych do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług* (dalej także: *Wytycznymi* lub *Wytycznymi do VAT*) w części dotyczącej dokonywania zwrotu podatku VAT, Ministerstwo Finansów, Warszawa, marzec 2016 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie udostępnionych drogą elektroniczną dokumentów, przekazanych akt oraz danych z systemów informatycznych Urzędu, przekazanych informacji i udzielonych wyjaśnień.

Weryfikacja oraz dokonywanie zwrotów podatku VAT przez Urząd Skarbowy w Gnieźnie określone zostały w uregulowaniach wewnętrznych Urzędu oraz przepisami prawa.

Zadania w zakresie weryfikacji zasadności zwrotów w ramach czynności sprawdzających w okresie do miesiąca marca 2017 r. należało do zadań Pierwszego Referatu Postępowań Podatkowych (PP1). Zmiana regulaminu organizacyjnego wprowadzona Zarządzeniem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 9 marca 2017 r. spowodowała przeniesienie zadania związanego z badaniem zasadności zwrotu do Drugiego Referatu Czynności Analitycznych i Sprawdzających.

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Skarbowym w Gnieźnie zasady, tryb i organizację działań w zakresie zwrotów w podatku od towarów i usług za wytypowane do kontroli okresy określono:

- wewnętrzną procedurą postępowania nr 2/2016 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Gnieźnie z dnia 8 marca 2016 r. w sprawie zasad postępowania w sprawie zwrotu podatku od towarów i usług,
- wewnętrzną procedurą postępowania nr 8/2016 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Gnieźnie z 11 maja 2016 r. w sprawie zasad postępowania w sprawie zwrotu podatku od towarów i usług,
- wewnętrzną procedurą postępowania nr 2/2017 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Gnieźnie z 3 kwietnia 2017 r. w sprawie zasad postępowania w sprawie zwrotu podatku od towarów i usług.

Z wyżej wymienionych regulacji wynika, że przed dokonaniem zwrotu każdorazowo należy przeprowadzić czynności analityczne z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, które powinny zawierać dane i obszary wrażliwe.

W odniesieniu do badanej próby 4 zwrotów VAT (powyżej 10.000 zł) stwierdzono:

- deklarowanie terminu zwrotu - 60 dni od dnia złożenia deklaracji,
- dokonanie 3 zwrotów w deklarowanej wysokości na rachunek bankowy podatnika, w 1 przypadku, część zwrotu zaliczono zgodnie z wnioskiem podatnika na podatek dochodowy za 2017 r.

Nie stwierdzono dokonania zwrotu/przebiegowania podatku VAT po terminie zwrotu wynikającym ze złożonej deklaracji.

- dla zwrotów VAT objętych próbą sporządzono z podsystemu KONTROLA Analizę zasadności zwrotu VAT, która po wydrukowaniu stanowiła Kartę oceny zasadności zwrotu (zgodnie z § 5 pkt II.5 Wytycznych). Wszystkie analizy stanowiące Karty oceny zasadności zwrotu objęte próbą były podpisane przez pracownika je sporządzającego, zawierały pieczęć z imieniem, nazwiskiem i stanowiskiem służbowym oraz datę, (zgodnie z § 5 pkt II.8 Wytycznych) oraz kierownika komórki.

Wskazać należy, że w Karcie oceny zasadności zwrotów VAT (4 sprawy) nie wskazano trybu dalszego postępowania po przeprowadzonych czynnościach analitycznych, zatem zatwierdzenie zwrotu w badanej próbie następowało po wykonaniu czynności analitycznych (według danych e-ORUS nie przeprowadzono czynności sprawdzających przed dokonaniem zwrotu).

Obecna Kierownik Działu Czynności Analitycznych i Sprawdzających wyjaśniła, że po przeprowadzonej w 2020 r. kontroli w temacie: „*Realizacja Wytycznych do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług* w części dotyczącej dokonywania zwrotów podatku VAT” sytuacja taka nie ma miejsca z uwagi na wdrożenie zaleceń tj. wynik przeprowadzonych czynności analitycznych wskazywany jest przez osoby przeprowadzające czynności analityczne na Karcie zasadności zwrotu np. czynności sprawdzające wraz z efektem ich przeprowadzenia” i odzwierciedlane w systemie e-ORUS”,

- akceptacja przy zwrotach powyżej 10.000 zł do 20.000 zł spoczywała na kierowniku Działu Postępowań Podatkowych (3 z 4 zwrotów wytypowanych do kontroli). Z uwagi

na nieobecność kierownika Działu Postępowań Podatkowych zastępstwo sprawował kierownik Referatu Postępowań Podatkowych. Przedłożono na tę okoliczność stosowne upoważnienie,

– akceptacja przy zwrotach powyżej 20.000 zł do 100.000 zł spoczywała na kierowniku Działu Postępowań Podatkowych lub kierowniku Referatu Postępowań Podatkowych i zastępcy Naczelnika (1 z 4 zwrotów wytypowanych do kontroli),

Udzielone umocowania w powyższym zakresie zostały uregulowane stosownymi zarządzeniami NUS stosownie do Wytycznych,

– na podstawie próby wybranych spraw stwierdzono, że sporządzono „Karty potwierdzeń zwrotu podatku VAT” przed dokonaniem zwrotu podatku wykazanego w deklaracji VAT.

Dane zgromadzone w Karcie potwierdzeń zwrotu potwierdzone były przez pracownika i kierownika odpowiedniej komórki organizacyjnej. Fakt przeprowadzenia weryfikacji potwierdzano datą, podpisem i pieczęcią imienną w myśl „Zasad postępowania w sprawie zwrotu podatku od towarów i usług w Urzędzie Skarbowym w Gnieźnie”.

We wszystkich badanych przypadkach zwrotu podatku VAT, dokonano na konta do zwrotów wskazane przez podatników i uprzednio zweryfikowane przez pracownika komórki (OB2, SKI)

– zwroty podatku VAT za okresy wytypowane do próby nie były objęte kontrolami podatkowymi.

W ocenie kontrolującej, czynności analityczne podejmowane w zakresie weryfikacji zasadności zwrotu powyżej 10.000 zł nie spełniają wymogu starannego sprawdzenia zasadności wykazanej przez podatnika w deklaracji VAT kwoty zwrotu (§5 pkt I.1 Wytycznych). Brak opinii kierownika co do zebranego materiału a także dokumentów potwierdzających weryfikację podatku należnego i podatku naliczonego wykazanego w deklaracji VAT i odpowiadającemu mu plikowi JPK VAT, weryfikacji oceny ryzyka podatkowego, weryfikacji poziomu ryzyka kontrahentów podatnika świadczą o niedostatecznym wykorzystaniu narzędzi jakimi dysponuje urząd.

V. Uprawnienia do systemów informatycznych

Kontrolę przeprowadzono na podstawie przekazanych przez Naczelnika wykazów uprawnień wytypowanych pracowników. Raport obejmuje [REDAKTOWANE] Urzędu Skarbowego w Gnieźnie, którzy mają uprawnienia do systemu PoltaxPlus i [REDAKTOWANE]

Na podstawie skontrolowanego materiału stwierdzono:

– [REDAKTOWANE] posiada uprawnienia w trybie nadzoru (DECNADZ, DEKNADZ, DOKNADZ, POMNADZ, RPONADZ) i inne (BAKTSPR, DECCZYT, DECPRAC, DEKADM, DEKCZYT, DEKPRAC, DEKRAP, DEKWPR, DOMPRAC, EGZCZYT, KONAN, KONP2B, REJCZYT, RPOCZYT, PROPRAC, PROWPR, SLOCZYT).

– [REDAKTOR] posiada uprawnienia (BAKTSPR, DECCZYT, DEKCZYT, EGZCZYT, KONAN, KONP2B, REJCZYT, RPOCZYT).

Posiadane uprawnienia [REDAKTOR] w tak szerokim zakresie (w trybie nadzoru) budzą wątpliwości co do konieczności ich posiadania. Dla porównania zestawiono uprawnienia Kierownika i pracownika kontrolowanej komórki. Z uwagi na fakt, że kierownik ma węższe uprawnienia niż pracownik zwrócono się z zapytaniem do Naczelnika z zapytaniem czym podyktowane było nadanie pracownikowi uprawnień w trybie nadzoru.

Wyjaśnienia Naczelnika „zakres uprawnień [REDAKTOR] jest/był większy aniżeli zakres uprawnień kierownika z uwagi na to, że [REDAKTOR] poza zastępowaniem kierownika podczas jego nieobecności, obsługiwała również dokumenty w systemie informatycznym (wprowadzanie wniosków oraz decyzji, postanowień itp.) na okoliczność prowadzonych przez nią postępowań”.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli:

- w 1 sprawie organ błędnie wprowadził do systemu PoltaxPlus dane w zakresie wniosku o udzielenie ulg w spłacie. Uzupełnienie żądania nie może wiązać się ze zmianą daty wpływu wniosku w systemie, gdyż data ta jest faktyczną datą wszczęcia postępowania podatkowego. Uzupełnienie wniosku czy to w wyniku wezwania podatnika, czy przez samą stronę nie może spowodować zmiany terminu wszczęcia postępowania podatkowego. Decyzję rozstrzygającą sprawę, wszczętą z wniosku podatnika należy powiązać w systemie POLTAXPlus z pierwotnym wnioskiem,
- w notatce służbowej sporządzonej na okoliczność przeprowadzenia rozmowy telefonicznej nie zawarto danych wymienionych w art. 159§1 O.p. w związku z art. 160 tej ustawy,
- niedostateczne wykorzystanie zasobów informacji przy weryfikacji zasadności wykazanej przez podatnika kwoty zwrotu na etapie czynności analitycznych,
- brak nadzoru przez kierujących komórkami oraz Naczelnika w zakresie m.in. przydzielania uprawnień do systemów informatycznych.

**Zalecenia i wnioski dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości
lub usprawnienia funkcjonowania kontrolowanego urzędu**

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu zaleca:

1. Wprowadzać wnioski do systemu POLTAXPlus zgodnie z datą wpływu.
2. Wskazywać w wezwaniach wszystkie elementy wymienione w art. 159 O.p. w związku z art. 160 tej ustawy.
3. Weryfikować nadane uprawnienia, w szczególności do systemów informatycznych.
4. Weryfikować w sposób staranny zasadność wykazanej przez podatnika kwoty zwrotu (§5 pkt I.1 Wytycznych).
5. Przeprowadzić kontrolę funkcjonalną w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień w terminie 9 miesięcy od dnia udzielenia informacji o sposobie wykonania zaleceń

pokontrolnych oraz zobowiązuje Naczelnika Urzędu do przekazania informacji o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych.

Pouczenie

Stosownie do przepisu art. 52 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. nr 185, poz. 1092) i § 26 Zarządzenia nr 155/2018 Dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu z dnia 23 listopada 2018 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach skarbowych województwa wielkopolskiego i Wielkopolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Poznaniu i Zarządzenia nr 72/2021 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 19 marca 2021 r. , Naczelnik Urzędu Skarbowego w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania z kontroli ma prawo przedstawić do niego stanowisko; nie wstrzymuje to jednak realizacji ustaleń kontroli.

Termin złożenia informacji

W przypadku stwierdzonych uchybień bądź nieprawidłowości w terminie 30 dni od dnia otrzymania sprawozdania z kontroli należy poinformować Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, uchybień.

PODPIS DYREKTORA IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ

(Dokument podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W POZNANIU**

Marek Pospieski

.....
Podpis Dyrektora Izby Administracji Skarbowej

Kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek prawny równoważny podpisowi własnoręcznemu (art. 25 ust 2 Rozporządzenie parlamentu europejskiego i rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE).

Otrzymują:

1. Adresat – elektronicznie,
2. aa.

Do wiadomości – wyłącznie drogą elektroniczną:

1. Z-ca DIAS – Adam Barciszewski,
2. Z-ca DIAS – Sławomir Groch,
3. Z-ca DIAS – Dariusz Strugliński,
4. Z-ca DIAS – Dariusz Zujko,
5. Z-ca DIAS – Magdalena Graczyk,
6. Wydział Spraw Wierzyielskich i Rachunkowości Podatkowej (IEW),
7. Dział Podatku Akcyzowego i Podatku od gier (IOA),
8. Dział Wsparcia Zarządzania (IWZ).